

DEHA

Dr Onur URAL
Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları ve
Klinik Mikrobiyoloji
9 Mayıs 2023

ADÇG-MİÇG SIMPOZYUM 2023

Özel Hasta Gruplarında Dirençli Bakteri
ve Mantar Enfeksiyonları Yönetimi

9-10 HAZİRAN 2023 // The Ankara Hotel, Ankara

ADÇG KLİMİK DERNEGİ ANTİBİYOTİK
DİRENÇİ ÇALIŞMA GRUBU

MİÇG KLİMİK DERNEGİ MANTAR
İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

DEHA

TDK: İnsan
zekâsının, insan
kişiliğinin
erişebileceği en
yüksek düzey, dâhilik

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

Seyyar Terbiye Sergisi

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

Sosyal Fabrika Projesi

Kemal'in öğretmeni burada yatıyor

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Dergi

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

16-21 Temmuz 1921-Ankara

6 Mayıs 1920
25 Kasım 1920

10 - 21 Temmuz 1921

Kütahya - Eskişehir Savaşları

15 - 21 Temmuz 1921

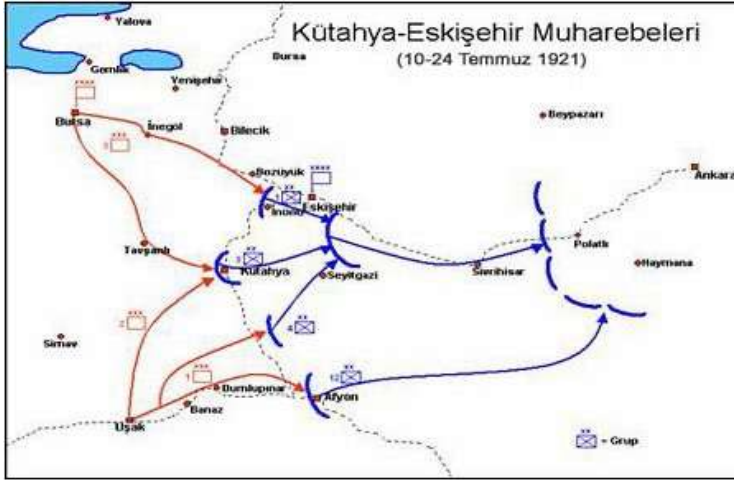
Ankara'da Maarif Kongresi'nin toplanması

16 Temmuz 1921

Mustafa Kemal'in Maarif Kongresi'nde açılış konuşması yapması

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

16-21 Temmuz 1921
1. Maarif Kongresi Ankara

Yunanlılar, **Afyon** ve **Bilecik**'i işgal etmişti. (13 Temmuz 1921)

Ankara'da Maarif Kongresi'nin toplandığı saatlerde **Kütahya önünde** şiddetli çarpışmalar oluyordu. O gün **Bozüyük** ve **Tavşanlı** Yunanlıların eline geçti (16-18 Temmuz 1921)

Türk Ordusu, 4. Tümen Komutanı **Yarbay Nazım Bey** dâhil, birçok şehit verdi.

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

Tablo 1: Maarif Kongresine Katılanlar

Üst Düzey Yöneticiler	
1- Mustafa Kemal Paşa (TBMM Başkanı)	
2- Adnan Adıvar (TBMM İkinci Başkanı)	
3- Hamdullah Suphi Tanrıöver (Eğitim Bakanı)	
4- Kazım Nami Duru (Orta Öğretim Genel Müdürü)	
5- Ahmet Edip Bey (İlköğretim Genel Müdürü)	
6- Vasıf Bey (Eğitim Bakanlığı Özel Kalem Müdürü)	
Yüksek Dersler Müderrisleri	
7- Ziya Gökalp	18- Rıza Nur Bey
8- Nafi Atuf Bey	19- Akçora Yusuf Bey
9- Yakup Kadri	20- Mithat Bey
10- Ruşen Eşref Bey	21- Niyazi Bey
11- Veled Çelebi Efendi	22- Veli Bey
12- Ağaoglu Ahmet Bey	23- Mahmut Esat Bey
13- Halide Edip Hanım	24- Mustafa Şeref Bey
14- Müfide Ferit Hanım	25- Suat Bey
15- Adnan Bey	26- Hüseyin Bey
16- Ali Suat Bey	27- Mehmet Vehbi Bey
17- Fuat Bey	28- Cemal Hüsnü Bey
Üniversite	
29- İsmail Hakkı (Baltacıoğlu)	
30- Mehmet Emin (Erişirgil)	
Eğitim Müdürleri	
18- Haydar Bey (Isparta)	39- Osman Nuri Bey (Sivas)
19- Avni Bey (Yozgat)	40- Hakkı Hilmi Bey (Konya)
20- Refet Bey (Adana)	41- İhsan Hami Bey (Diyarbakır)
21- Talat Bey (Bolu)	42- Sadık Bey (Samsun)
22- Zakir Bey (Afyonkarahisar)	43- Adil Bey (Kastamonu)
23- Haydar Bey (Burdur)	44- Ahmet Nuri Bey (Aydın)
24- Cudi Bey (Siirt)	45- Şükrü Bey (Ankara)

25- Baha Tevfik Bey	46- Hasan Fehmi Bey (Denizli)
Okul Müdürleri	
47- Eşref Bey (Konya Öğretmen Okulu Müdürü)	
48- Osman Nuri Bey (Konya Sultani Müdürü)	
49- Avni Bey (Konya'da Tatbikat Öğretmeni)	
50- Mehmet Fuat Gündüzalp (Bartın Lisesi Müdürü)	
51- Şahur Hanım (Ankara Kız Öğretmen Okulu Müdüresi)	

- Kongreye 180 veya 250 öğretmen katılmış
- Meclis 2 bin TL bütçe ayrılmış
- Hamdullah Suphi Maarif Vekili

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

https://www.youtube.com/watch?v=rA9oXE9Ytm0&ab_channel=Panturkist Kurtuluş Dizisi 1. Bölüm
Aytaç K. Eğitim Politikası üzerine konuşmalar. Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları No:4. Birinci baskı, Ankara Üniversitesi
Basımevi, Ankara, 1984,1-98

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

1. Maarif Kongresi Binası
16-21 Temmuz 1921

“Muhterem hanımlar, efendiler:

..... Bugün Ankara, millî Türkiye'nin millî eğitimini kuracak olan Öğretmenler Kongresi'ne de sahne olmakla iftihar duymaktadır.

..... Millî eğitim programı derken hurafelerden, yabancı fikirlerden, Doğu'dan ve Batı'dan gelebilen bütün tesirlerden uzak, tarihî ve millî seciyemize uygun bir kültürü kastediyorum..... Kapı aralandı, boşlukta Yarbay Salih Omurtak görüldü, 'Dışarı gel.' diye işaret etti Salih Bozok dışarı süzüldü. 'Hayrola?'

4. Grup Cephesi, Yumruçal-Nasuhçal arasında yarıldı. Düşman ordu içine sızıyor. Paşa hemen Genelkurmay'a gelse çok iyi olacak.',

..... Silahıyla olduğu gibi kafasıyla da mücadele mecburiyetinde olan milletimizin, birincisinde gösterdiği kudreti, ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur.....”

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

19 Temmuz 1921 , Maarif Kongresi'nin dördüncü günü; Türk Orduları Eskişehir'i boşalttı. Yunanlılar Eskişehir ve Seyitgazi'yi işgal etti.

Dersler	1913-14 Mekâtib-i İbtidâ'îye Ders Programı (Binbaşıoğlu, 2005, s.397-398)						1921 Maârif Kongresi Tedrisât-ı İbtidâ'îye Programı (Yeniğün, 18.7.1921, s.2)			
	Sınıf						Sınıf			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.
Elif Bâ	12	-	-	-	-	-	12	-	-	-
Türkçe	4	8	8	8	8	8	-	8	4	4
Hesâb	4	3	2	2	2	2	3	2	2	2
Eşyâ	4	2	2	2	2	2	3	-	1	1
El İşleri	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1
Resim	1	1	1	1	2	2	3	3	2	2
Gınâ ve Müzik	1	1	1	1	1	1	3	1	1	
Amelî Meslek	-	-	-	-	-	-	6	6	6	6
Lisan-ı Ecnebi/Fransızca	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4
Kur'an-ı Kerim ve Ulûm-ı Diniyye	1	4	4	4	3	3	-	4	4	2
Zirâat	2	2	2	2	2	2	-	1	1	1
Hendese	-		1	1	1		-	-	1	1
Coğrafya	-	1	1	2	2	2	-	-	1	1
Tarih	-	2	2	2	2	2	-	-	1	1
Türk Tarihi	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Hüsn-ü Hat	-	-	-	-	-	-	-	-		1
Musahabat-ı Ahlakîyye	3	2	2	1	1	1	-	-	-	-
Terbiye-i Bedeniyye	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-
Toplam Ders Saati	36	30	30	30	30	29	33	32	31	28

- Okul binalarının durumu
- Öğretmen ve öğrencilerin sayıları
- Kız okullarının mevcut durumları
- Yabancı okulların durumu
- Mahalli eğitimin nasıl geliştirileceği
- Eğitimin ekonomik boyutu
- Ders programları
- Ders kitaplarının durumu

- 1.Hâkimiyet-i Milliye, 31.5.1921, s.2
- 2.Güven C, Boyraz EZ. Hamdullah Suphi Tanrıöver'in İlk Maârif Vekilliği Dönemi Faaliyetleri. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi. 2016:10;288-317
- 3.Gül OK.Maarif Kongresi, Heyet-i İlmîyeler ve Uluslararası Ortaöğretim Öğretmenleri Kongresi Üzerine Bir Değerlendirme. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi. 2018:10(19); 509-523

Savaş Devam Ederken Yapılan Bir Kongrenin Öyküsü

21 Temmuz 1921, Maarif Kongresi'nin **altıncı** günü; **Eskişehir'i** alabilmek için **Türk Ordusu** karşı taarruza geçti. Ancak taarruz **başarısız** oldu.

gripka kolleksiyonu

Maarif Kongresinde Konuşulan Konular

1. Dört sene olan ilköğretimin **5 yıla çıkarılması** gerekmektedir.
2. O zamana kadar uygulanan ilköğretim programları uygulanabilir değildir.
3. Halk eğitimi için, yüksek programlar yerine onlar için **gerekli olan dil, din ve hesap dersleri okutulmalıdır.**
4. Köy ve kentlerin ihtiyaçlarının farklı olması nedeniyle **ilkokul programları ayrı ayrı hazırlanmalıdır.**
5. Meslek **derslerinin** ilkokullarda bütünüyle öğretilmesi mümkün değildir.

Ankara: Zafer Heykeli ve Umumi Manzara

1.Aytaç K. Eğitim Politikası üzerine konuşmalar. Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları No:4. Birinci baskı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1984,1-98)

2.Sarıhan Z. 1921 Maarif Kongresi. İnkılap Kitabevi Baskı Tesisler, İstanbul,2019: 1-181

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

- Selim Sırrı Tarcan 20 Haziran 1921, Paris 1924 Olimpiyat Oyunları hazırlıkları başlatıldı.
- 1921 yılında Atatürk'ün isteği ile kurulan Eti Müzesi Ankara Kalesi'ndeki binası onarılmaya başlandı.
- 16-21 Temmuz 1921 tarihleri arasında yapılan 1. Maarif Kongresi Dünya tarihinde örneği olmayan, o şartlar içinde hiçbir devlet adamının düşünemeyeceği bir harekettir.

1. Maarif Kongresi Binası
1947 Yangında Kül oluyor

Seyyar Terbiye Sergisi

- ❑ Cumhuriyetin 10. yıl kutlama etkinlikleri içinde **Seyyar Terbiye Sergisi** için özel bir yasa çıkarılır.
- ❑ TCDD'nin 1927 yılında Avrupa'da özel olarak yaptırdığı **üç vagon**dan biri olan **eğitim vagonu** ile iki ayrı vagon dan oluşan özel trende, **eğitim cihazları, beden, sağlık bilgisine ait filmler, afişler, kitaplardan** oluşan ekipman ile bir doktor, bir milli eğitim müfettişi, bir okul müdürü ve bir müze müdürünün katıldığı heyet bulunuyordu.

Seyyar Terbiye Sergisi

- 21 Nisan 1933 tarihinde Ankara'dan Samsun'a doğru hareket etti.
- 14 ayrı noktada durulup konferanslar verildi, sergiler düzenlenerek filmler gösterildi.
- Tam 1002 km yol alındıktan sonra Terbiye Treni'nin 4 Haziran 1933 tarihinde görevini bitirerek Ankara'ya döndü.

Öcylet Demiryolları üzerinde seyyar terbiye sergisinde Doktor, Bakteriolog Celâl Bf. talebe arasında

Seyyar Terbiye Sergisi

Millî Eğitim Bakanlığı ve TCDD nin beraber gerçekleştirdiği bu tren, **Ankara, Kırıkkale, Yerköy, Fakılı, Kayseri, Şarkışla, Sivas, Zile, Amasya, Havza, Samsun** gibi demiryolunun ulaştığı şehir ve kasabalarda belirli süre kalıyordu.

Tren 44 gün boyunca 'projeksiyon vagonu' yardımıyla sürekli film gösterimleri gerçekleştirilmiştir

Seyyar Terbiye Sergisi

Türkiye'deki halk eğitim uygulamalarının belki de en ilginç sayılabilecek olan Terbiye Trenini ;

- 10.000'den fazla kişi,
- 947 ilkokul öğretmeni,
- 300 orta-lise öğretmeni gezdi.
- 92 konferans verildi.
- Trende, konferans verenler arasında, İsmail Hakkı Tonguç da bulunmaktaydı

Seyyar Pedagoji Sergisi Kırıkkale'de

Demiryol güzergâhlarını dolaşmak ve halkın istifadesine arzolan - mak üzere tertip olunan Seyyar Pedagoji Sergisinin evvelki gün An - kara'dan hareket ettiğini yazmıştık. Resmimiz muhtelif terbiye eş - yasile, grafikler, istatistikler ve kitapları muhtevi olan sergi vago - nunun bir köşesini gösteriyor.

<https://ataturkansloped.gov.tr/>

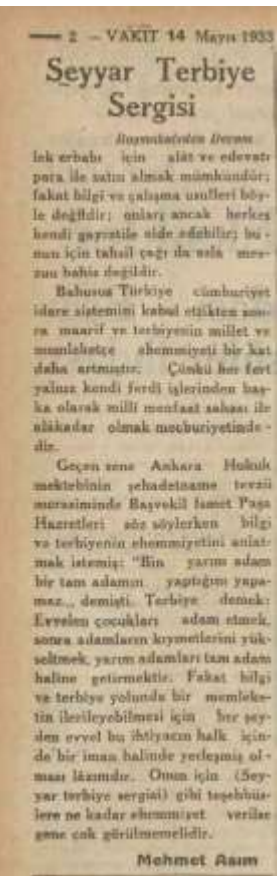
5 Haziran 1933 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi Sayfa 6

Seyyar Terbiye Sergisi

9 Mayıs 1933 Tarihli Vakit Gazetesi Sayfa 6

14 Mayıs 1933 Tarihli Vakit Gazetesi Sayfa 1

Gözcü A. İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul Önclerinden Yüksek Öğretime Eğitim Sorunları, Çözüm Önerileri Sempozyum Bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

Seyyar Terbiye Sergisi

Seyyar Terbiye Sergisinde : 78
Tersine Akan Dere

Yukarıda: Bir vagon içinde "Terbiye Sergisi". Aşağıda: Sergiyi gören çocukların bir grubu.

Balkan haftası
Geten memleketlerin
memleketlerine döndüler

Seyyar Terbiye Sergisi

- ❑ Cumhuriyet idealleri halka anlatmaya çalıştı
- ❑ Sinema ile tanıştırdı
- ❑ Öğretmenlere yeni ufuklar açtı
- ❑ Sağlık alanında bilgilendirme yaptı
- ❑ Kütüphanesi ve kitaplarını halka sundu

5 Haziran 1933 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi Sayfa 6

Gözcü A. İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul Önceden Yüksek Öğretime Eğitim Sorunları, Çözüm Önerileri Sempozyum Bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

“Opera yapacağız ! “

Atuk MV. İran Şahı Rıza Pehlevi'nin Türkiye Ziyareti. Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi.2017:18(35): 219-247

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

-Çok teşekkür ederim.

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Türkiye gezisi 27 gün sürdü. Rıza Pehlevi,
Mustafa Kemal ve Kazım Paşa

Atuk MV. İran Şahı Rıza Pehlevi'nin Türkiye Ziyareti. Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi.2017:18(35): 219-247

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Münir Hayri Egeli

- ❑ Mustafa Kemal İran'lıların Şeyhnamesi'nden esinlenmiş bir opera düşündü.
- ❑ Hakan Feridun'un ikiz oğulları Tur ile Irac üzerine kuruldu.
- ❑ İkizler doğduğunda şeytanın gazabı onları birbirinden ayırıyor. Ayrı yollara gidip birbirlerinden uzaklaşıyorlar.
- ❑ Ama yüzyıllar sonra buluşup kardeş olduklarını anlıyorlar. Tıpkı "ayrı yollara giden ikizler" Türkiye ve İran gibi.

1.Beyarslan A. Türk Operasının ulusal kimliği ve Ahmet Adnan Saygun'un Özsoy Operası. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sahne Sanatları Tezi. İstanbul,2018:52-74.

2.Yazıcı H. Gökbudak ZS. Türkiye'de Ulusalçı Müzik Ve Bir Opera Eseri Olarak 'Aşk-I Memnu. Uluslararası Tarih Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi Tarih'in Peşinde.2015:14;213-237.

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Ahmet Adnan Saygun

Münir Hayri Egeli

Ankara'daki bütün müzisyenler seferber edilir. İstanbul'dan konservatuvar hocası **Nimet Vahit Hanım** ve tüm orkestra getirilir.

Ankara'dan Musiki Muallim Mektebi elemanları bulunur.

Ankara Beden Eğitimi Yüksek Okulu öğrencileri ise baleyi oluşturmada yardımcı olurlar.

Daha 4. günde operanın ilk bestesi prova edilmeye başlanır.

Yazıcı H. Özsoy: The First Turkish Opera That Was Desired by Ataturk. International Scholarly and Scientific Research & Innovation. 2013: 7(8);2214-2218

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

HAKİMİYETİ MİLLİYE

20
HAZİRAN
ÇARŞAMBA
1934

ON BEŞİNCİ YIL No. 4636

Hergün Ankara'da çıkar.

SAYISI HER YERDE 5 KURUŞ

İyran Şahinşahi Hz. nin Ankara'da geçirdikleri dördüncü gün

Alâhazreti Hümayun Rıza Han Pehlevi dün müzeleri, İsmetpaşa kız enstitüsü ile ticaret lisesindeki resim sergisini ziyaret buyurmuşlar ve akşam üzeri halkevinde şereflerine verilen özsoy piyesini Gazi Hazretleriyle birlikte seyretmişlerdir.

Haşmetli İyran Şahinşahi Hazretlerinin Ankara'daki misafirlikleri bugün nihayet buluyor. Şehirimize, bu gerüden bu kadar çabuk mahrum kalmamak için elliden geleni yarıpardı. Ankara uzun seneler, bu ziyaretin tatlı ve mesur hatıralarını unucaktı.

Şehirimize büyük değıldir; büyük bir milletin hükümdarını ağırlıya - cak şartların birçoğu henüz eksik - tir. Fakat dutası türk toilletinin sı - cak ve samiyemi kucağıdır; Şahin - şah Hazretlerinin aramızda geçir - dikleri günler nazında, türk mil - letinin yüksek ve haşmetli şahsi - yetleri ile bağında buldukları usul ve kardeş millete karşı ne derin bir

Şahinşah Hazretleri dün Halkevi'nde tertip edilmiş "Öz soylu piyesini Gazi Hazretleriyle beraber seyrettiler.

saygı ve sevgi beslemekte olduğu - nu müslahatde hayurunağılardır.

Kendini tekrar tophıyan çark ölesinde, İyran ve Türkiye, parlak istikbalin kitaplarıdır. Ebediyen istikbalinden usaklağıdır. İki san - nedilen iki millet, iki büyük haşmet ve rehberin arkasında, 19 uncu as - ırın melun üleleştini tekayp etmişler - dir.

Hayat, istiklalcedir: Milletleri - mis, hür ve hâkimî olduğu devletler - de dünyada henüz hayretü devam eden medeniyet eserleri vücudı ge - çirmişlerdir. Türkiye ve İyran'ın yeni istiklal ve hâkimiyet devirleri, bugün cihan medeniyetinde, bu iki (Sana 2. inci sayıfada)

Şahinşah Hz. Ankara müzesindeki eserlere dikkat gösterdiler.

İsmetpaşa kız enstitüsünde muallimler Şahinşah Hazretlerine tahdim edildi.

Şahinşah Hz. müzenin bahçesindeki eserleri tetkik buyurdular.

İsmetpaşa kız enstitüsünde Şahinşah Hazretleri dikkatle her şeyi muayene etmişlerdir.

A. ADNAN SAYGUN
ÖZSOY
OPERA / 1 PERDE

Libretto : M. Hayri EGELİ
Orkestra Şefi : Vladimir LUNGU / Aytaç ÖLGEN / Rejîsör: Mehmet YILMAZ
Dekor: Kağan GÜREŞLİ / Kostüm: Nursun ÜNLÜ / Koro Şefi: Oleg CONSTANTINOV
Koreografi: Uğur SEYREK / Işık: Murat YILMAZ
MERSİN DEVLET OPERA ve BALESİ SOLİSTLERİ
KOROSU, BALESİ ve ORKESTRASI

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

A. ADNAN SAYGUN
ÖZSOY

A. ADNAN SAYGUN

ÖZSOY

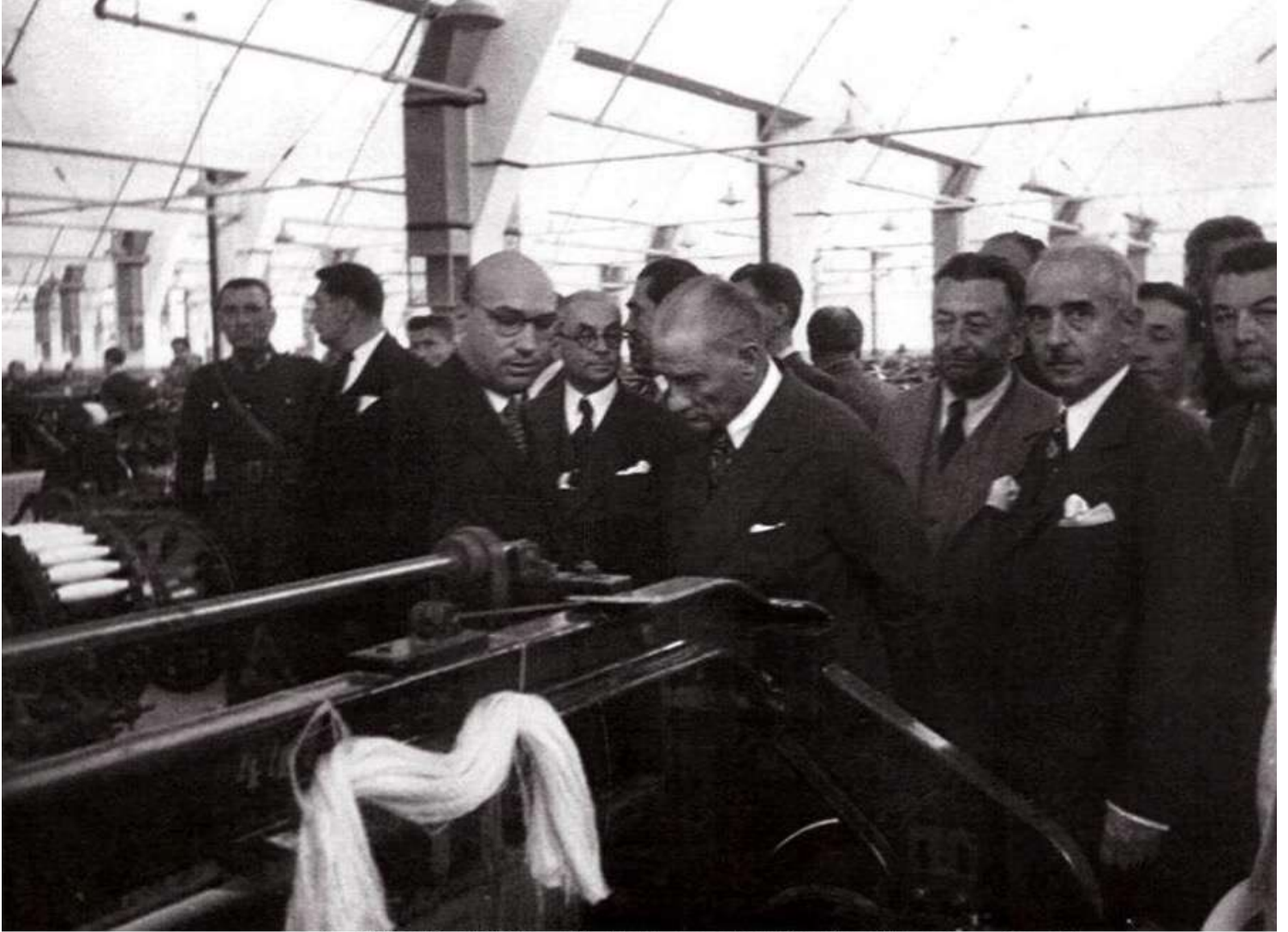
Sosyal Fabrika Projesi

Nazilli Sümerbank Basma Fabrikası 1937

Sosyal Fabrika Projesi

Atatürk, Nazilli Sümerbank Basma Fabrikası'nın hizmete açılışında
(Aydın - 09 Ekim 1937)

Sosyal Fabrika Projesi

Fabrika 5 kısımdan oluşmuştur:

- Dokuma bölümü
- Basma bölümü
- Desen bölümü
- Gravür bölümü
- Baskı Bölümü

Sosyal Fabrika Projesi

Sosyal Fabrika Projesi

- Fabrikada sinema salonu vardır: 1937 yılında 12 bin kişinin yaşadığı bir kentte, bu fabrika bünyesinde 700 kişilik bir sinema salonu açılmıştır. İki defa memurlara, iki defa işçilere ve iki defa da ustalara olmak üzere haftada toplam altı defa film gösterilmiştir

Sosyal Fabrika Projesi

- Fabrika Halkevi kurmuştur: **Halkevinin, hazırladığı oyunları sergilenmiş, biçki-dikiş kurslarında** her yıl birçok genç kız meslek sahibi olmuş, köylere ilaç ve sağlık elemanı göndererek hastaların tedavisini sağlamıştır.
- Fabrika balolar, danslar ve partiler düzenlemiştir

Sosyal Fabrika Projesi

- **Fabrikanın korusu** vardır: Fabrika çalışanları arasında bir müzik grubu oluşturulmuştur.
- Fabrikada, çalmayı bilen işçilerin kullanımlarına açık **bir de piyano** vardır.
- Fabrikanın **elektrik ve su santralleri** vardır. Dört kazan ve üç türbinli olan bu santral, 2500 kw gücündedir.

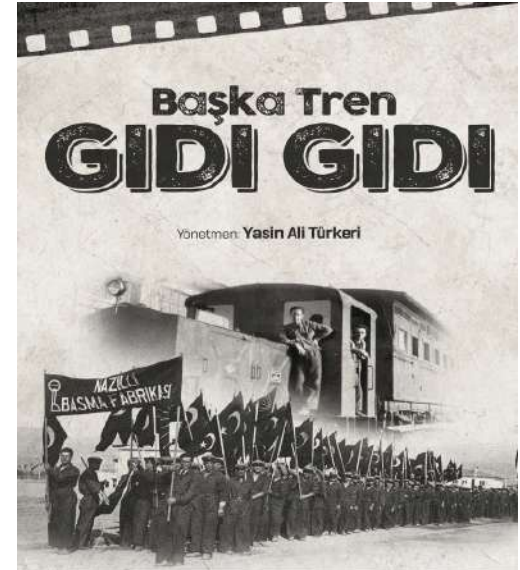
Sosyal Fabrika Projesi

- Fabrikada işçi hakları üst düzeydedir: İşçi ve Memur Biriktirme Sandıkları, İşçi Ölüm ve Hastalık Yardım Sandıkları oluşturulmuş, fabrika içinde işçi sağlığını koruyacak **40 yataklı bir hastane, bir eczane bir de laboratuvar kurulmuştur.**
- Nazilli'nin kabusu haline gelen **sıtma hastalığı** fabrikanın sağlık ekibi tarafından kurutulmuştur.

Sosyal Fabrika Projesi

- Fabrikada işçi hakları üst düzeydedir:
 - **Sümer İlköğretim Okulu** adlı bu işçi okulunun **980 öğrenciye** sahiptir.
 - Ayrıca bir **fabrika radyosu** ve işçi çocukları için **40 çocuk kapasiteli bir kreş** kurulmuştur.
 - Lojmanda kalamayan işçi ve memurları şehirden fabrikaya taşımak için düzenli seferler yapan **GIDI GIDI adı verilen mini bir tren** kullanılmıştır.
 - Fabrikanın **bir fırını, işçi yemekhanesi, memur kantini** ve **bir de hamamı** vardır.

Sosyal Fabrika Projesi

- Fabrikanın spor kulübü vardır: Lacivert-beyaz renkli **Sümer Spor, futbol, basketbol, atletizm, voleybol, bisiklet, güreş, yüzme, boks** branşlarında faaliyet göstermiştir. Fabrika bünyesindeki Sümer Spor futbol Sahası **Türkiye'nin ilk "alttan ısıtmalı" futbol sahalarından biridir.**

Sosyal Fabrika Projesi

- Sümerbank Nazilli Basma Fabrikası sadece üretim yapılan birer sanayi kuruluşu değil, aynı zamanda **eğitim verilen bir okul, her türlü sanat ve spor imkanlarına sahip bir kültür kompleksi**, kısacası adeta dört dörtlük bir yaşam alanı idi.
- Ulu Önder Atatürk'ün **“ekonomik bağımsızlık olmadıkça, ulusal bağımsızlık olmaz”** diyerek büyük bir öngörü ile Cumhuriyet tarihimize kazandırdığı Nazilli Basma fabrikaları gibi değerlere, bugünlerde ne kadar çok ihtiyacımız olduğunu çok daha iyi anlıyoruz

Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

- ❑ Necip Hablemitoğlu **1995-1996** yılları arasında Birleşmiş Milletler Örgütü'nün bir projesinde (UNDP) görev alarak **Moldova'da Gagauz Türklerinin Latin alfabesine geçişi** ile ilgili olarak danışmanlık hizmeti verdi.
- ❑ Buradaki görevi sırasında Cumhuriyet döneminin başında, bölgede Atatürk tarafından görevlendirilen öğretmenlerin bulunduğunu belirleyerek bu öğretmenlerin bugün yaşayan öğrencileri ile geniş bir **sözlü tarih çalışması** yaptı ve bir kısmını "**Kemal'in Öğretmenleri**" başlığı ile yayımladı.

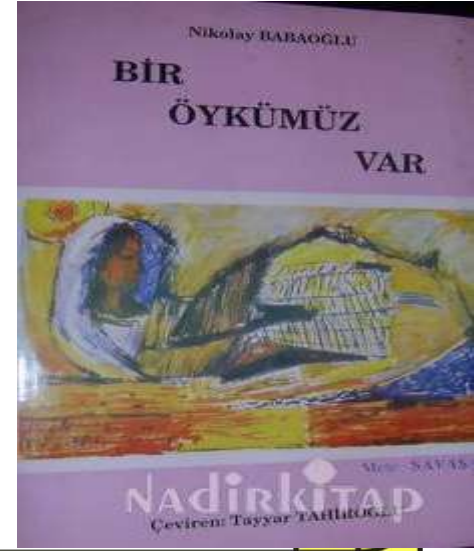
Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

- ❑ Atatürk Gagauzlara, Rusça ve Romence bilen **80 ilkokul öğretmeni** göndermiştir. Kemal'in Öğretmenleri koşulsuz vatanseverlik örneği göstererek görevlerini yıllarca sürdürmüştür. (1930-1945).....1980
- ❑ II. Dünya Savaşı'nın başına kadar bölgede görev yapmışlar. Bunların çoğunluğu savaşıla birlikte Türkiye'ye dönerken, bazıları "görevleri henüz bitmediği" gerekçesiyle eğitim hizmetine devam etmişler. Ancak, Sovyet işgali ile bu öğretmenlerin tamamı "Türk Casusu" suçlaması ile 25 yıl ağır hapis cezasına çarptırılarak Sibirya'daki toplama kamplarına gönderilmişler. Sonra, Stalin'in ölümünden sonra Kruşçev tarafından çıkarılan aflu Gagauz Yeri'ne **sadece biri dönebilmiş**

1. Dağıstan A. "Hamdullah Suphi'nin Romanya Büyükelçiliği ve Gagauz Türkleri", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi 2002;54(18): 815-829.
2. Duman M. Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Raporları Doğrultusunda Romanya'daki Siyasi Gelişmeler Ve Türkiye-romanya İlişkileri (1931-1944). Journal of Balkan Research Institute .2021; 10(2): 425-462.

Nikolay Babaoğlu

Bay öğretmen **Ali Kantarelli** bekardı benim Kıpçak köyümde öğretmenlik etti.

1937-1938-1939 yıllara kadar. Bizim köyde de evlendi.

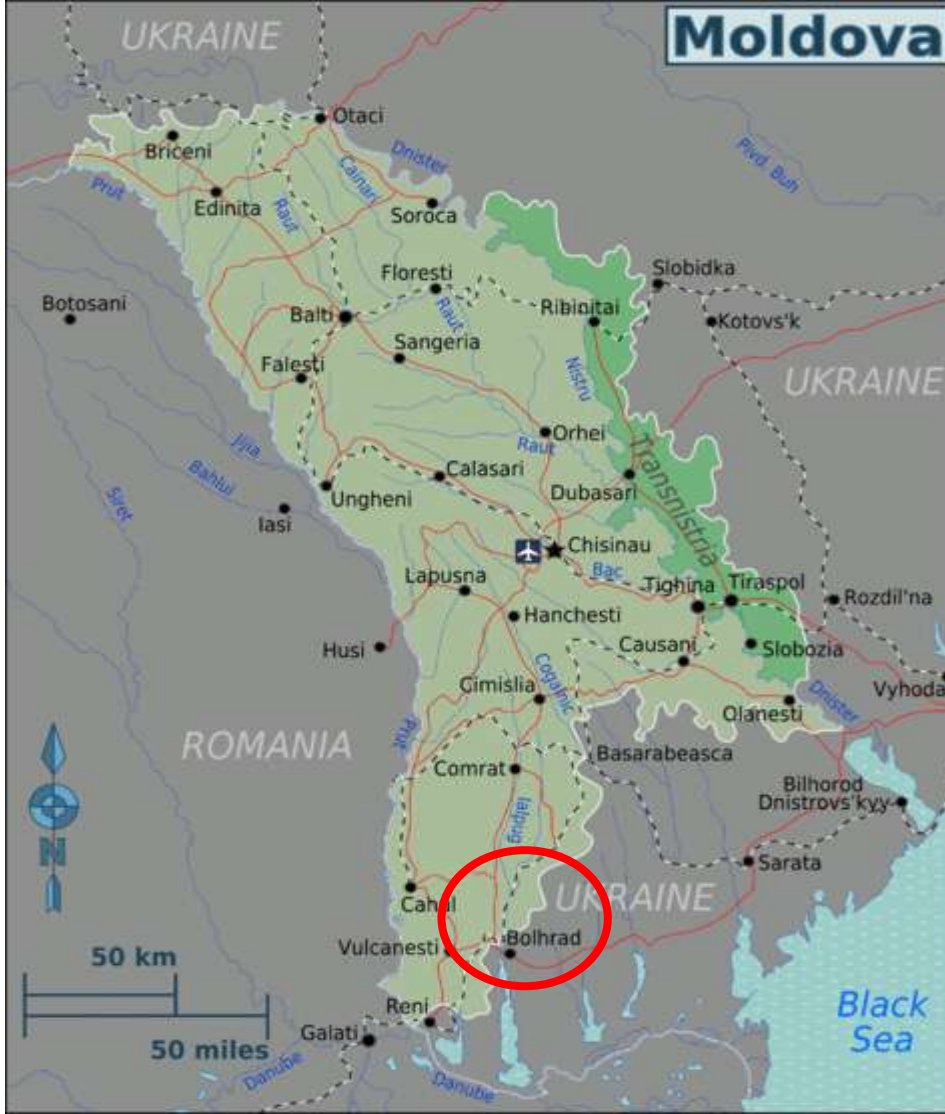
1940 yıl'da Moldovaya bolşevikleer geldi, başka köylerimizden türk öğretmenleri etiştirip gittileer. Türkiye'ye, ama benim öğretmenim Ali bey kaldı Moldovada aylesi vardı Kıpçakta.

Sovyetler Ali Kantarelliği de suç buldular çünkü o Moldovada Türk casusuymuş bu üzere hiçbir de suçsuz adamı Stalin apisee kapadı 25 yıla. Ama 15 yıldan çok yattı Stalin ölünce kurtuldu geldi, sonra Borcak adında küyee, oradan da sora gitti yaşamaa Bolgrad şehrine.

Oradan da işittim ölmüş 1980 yıllarda. Bolgrade şehrinde de bu güne kadar mezarı.

Nikolai Babaoğlu (Moldova Eski Eğitim Bakan yardımcısı)

Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

Ali KANTARELLİ “Ölünceye kadar “Kemal”in yani Mustafa Kemal ATATÜRK’ün öğretmeni olmayı sürdürmüş; çevresindekilere Türkçe öğretmiş; Türklük bilinci aşlamış... Üç çocuğuyla dul kalan bir Gagauz kadınıyla evlenmiş; onları her Pazar Kiliseye götürdükten sonra evine dönüp müslümanlığın gereklerini yerine getirmiş. Bir başka ifadeyle, laikliğin ne olduğunu sevgi, saygı ve hoşgörü ile en köktendinci Ortodoks Gagauzlara da göstermiş, tek kelime ile örnek oluşturarak hayranlık uyandırmış

Hablemitoğlu N. Kemal'in Öğretmenleri.
Yeni Hayat Dergisi. 1999: 24-29

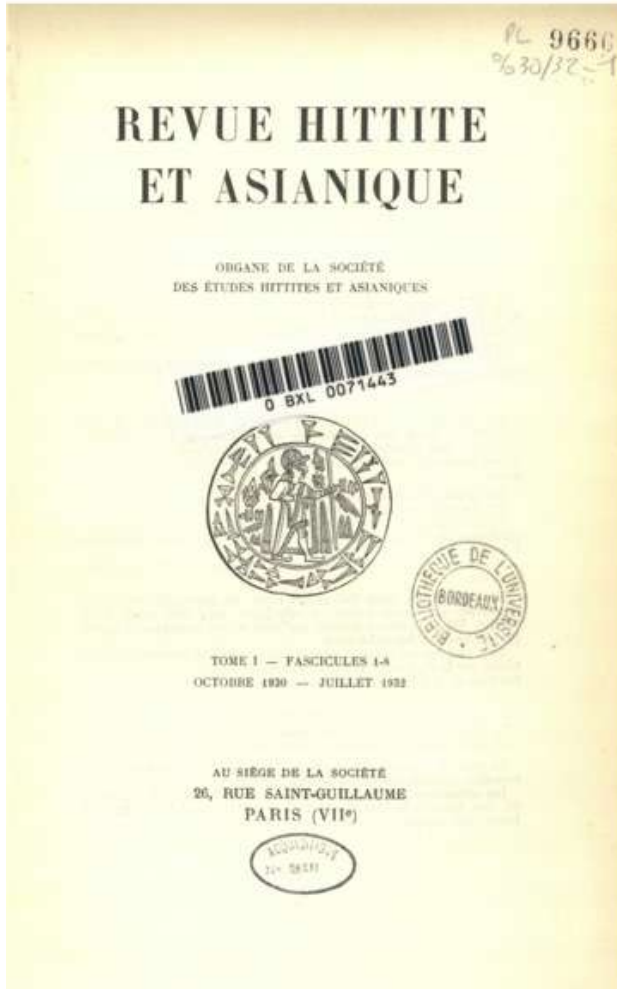
Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

- ❑ 1934 yılında yazmış olduğu bu rapor ile **Türk hükümetinden Gagauz Türkleri için tüm okullarda Türkçe eğitim yapma izni isteyen Hamdullah Suphi**, bu amacını gerçekleştirmek için çok beklemeyecektir.
- ❑ Türkçe derslerin ilki, **1935 yılında Komrat, Çadır-Lunga, Kubey, Kongaz, Kavarna ve Gaurşüğüçük** köylerindeki lise ve ilkokullarda yeni tayin edilen Türk öğretmenlerle başlayacaktır. Yine aynı yıl içinde Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı tarafından Romanya'daki Müslüman ve Hıristiyan Türk okulları için **iki bin kitap** gönderilecek.

Anzerliođlu Y. Bükreş Büyükelçisi Hamdullah Suphi ve Gagauz Türkleri. Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi 2006:39;31-51.

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız “Hitit – Arkeoloji” Dergisi

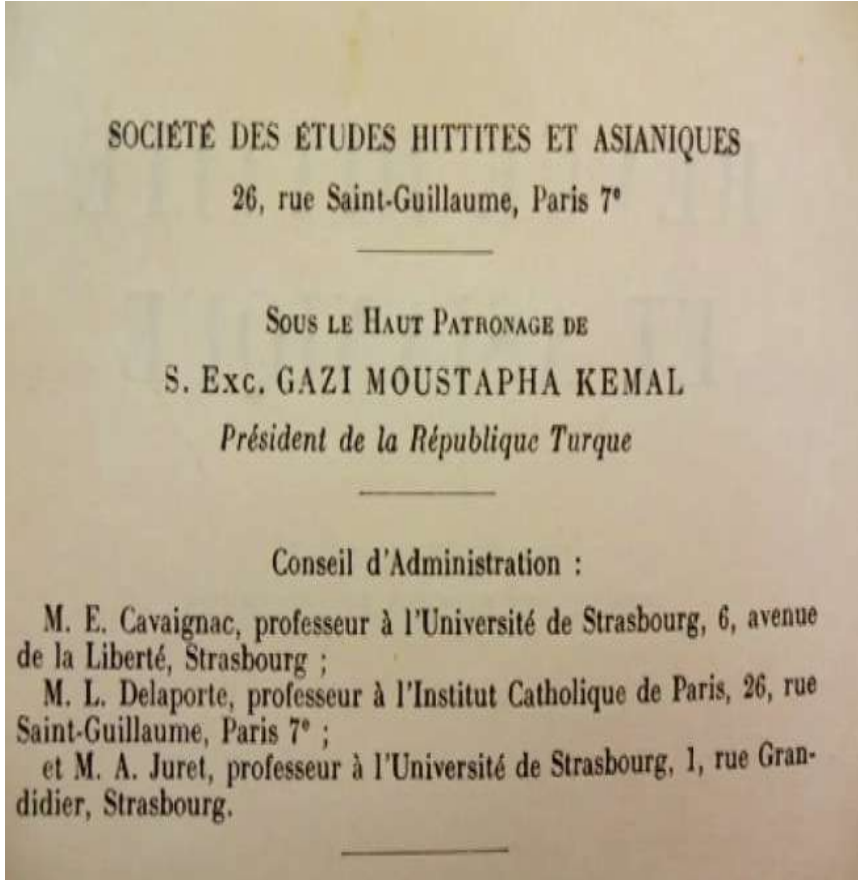

Revue Hittite et Asiatique 1.Sayısı

Portrait de S. Exc. Moustapha Kemal.
Revue Hittite et Asiatique Année 1930:1(1); 2

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız “Hitit – Arkeoloji” Dergisi

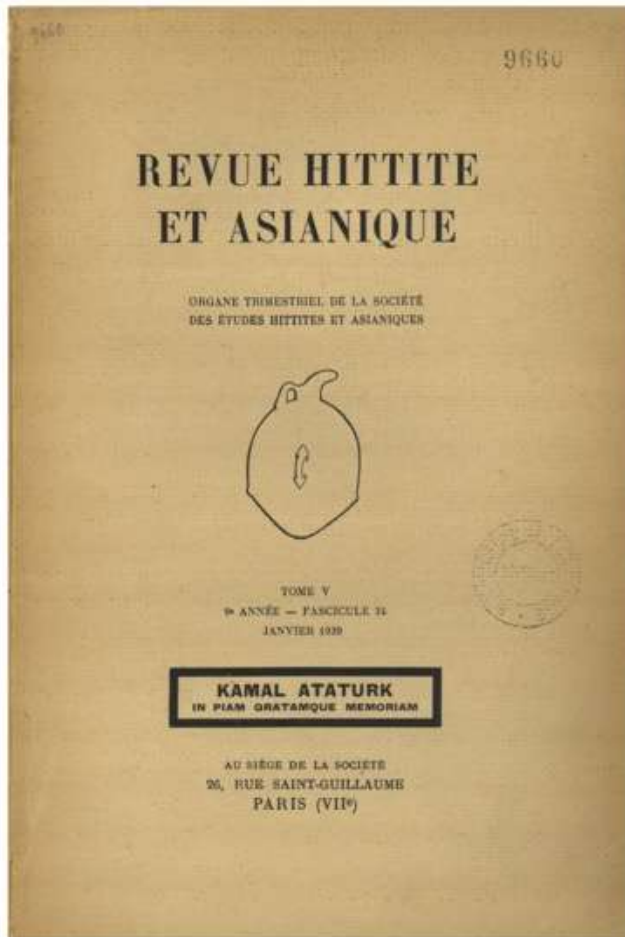
- ❑ Kurtuluş Savaşı yıllarında cephede yakın arkadaşlarına savaştan sonra **Ankara**'da bir **Hitit Müzesi** kurmayı düşündüğünü söyleyen **Mustafa Kemal Atatürk**, Anadolu kültür tarihini ve arkeoloji çalışmalarını yakından takip eder.
- ❑ 1930-1938 yılları arasında “**Hitit ve Asianik Araştırmalar Derneği**” tarafından **Fransa**'da yayınlanmaya başlayan “**Revue Hittite et Asianique**” isimli derginin sponsoru olarak yayınlanmasını sağlar.

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız “Hitit – Arkeoloji” Dergisi

1579	569		1	B.132 a		Bedrich	Hrozny	Les Inscriptions Hittites Hieroglyphiques, 2nci Nüsha. Leipzig 1934
3555	S/2121		1	B.134 a		Societe des Etudes Hittites et Asiaticques		Revue Hittite et Asiaticque. Paris
2552	86		1	B.134 b				Türk Halk Edebiyatı Ansiklopedisi. İstanbul
2553	87		1	B.134 b				Türk Halk Edebiyatı Ansiklopedisi. İstanbul
1619	452		1	B.135 a		Ahmet	Caferoğlu	Türkçede “Daş” Lahikası. İstanbul 1929
1617	707		1	B.135		Paul	Brönnle	Türkischer Sprachführer. Leipzig 1916
1705	708		1	B.136		Ş.A.	Uhantey	Çuvaş Grameri Özeti. Bu Kitap Aslından Türkçeye Çevrilmiş ve Daktilo Edilmiştir.
1606	490		1	B.136 a		Sadri Maksudi	Arsal	Türk Dili İçin. 1930
1636	457		1	B.138 a				Etimoloji, Morfoloji ve Fonetik Bakımından Türk Dili. Ankara
1947	631		4	B.139		John Dyneley	Prince	Materials for a Sumerian Lexicon. Leipzig 1908
1931	552		1	B.140		A.	Gleye	Hettitische Studien. Leipzig 1910
1923	588		1	B.141	Çev.	Bahattin		Arapça Sarf ve Nahiv. İstanbul 1908
1940	668		1	B.142		Hamit Zübeyr	Koşay	Kitab-ı emsile. İstanbul 1857. Dar-üd tibatil amire.
1650	1843		1	B.143		M.S.	Kanaev	Altay Dili Grameri (Bu eser aslından Türkçeye çevrilmiş ve daktilo edilmiştir.)
418	372		1	B.19 d		Raulig	Freilitz	Türkmen Aşiretleri. İstanbul 1918. “Almancadan Tercüme”
			424					

istenin; 4, 20, 21, 22, 23, 24, 40, 63, 83, 86, 114, 115, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 129, 130, 152, 153, 174, 177, 178 ve 181. Sıra numaraları mükerrer verilmiştir.

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız “Hitit – Arkeoloji” Dergisi

ATATURK

L'homme qui vient de disparaître, et dont la vie a été un perpétuel combat pour la grandeur de son pays, fut dès les débuts de notre Société un de ses membres les plus dévoués.

A la date du 13 décembre 1930 nous lui adressions le premier fascicule de la *Revue Hittite et Asianique* et nous lui exposions par écrit les buts par nous poursuivis. Au cours de janvier 1931 il nous faisait remettre, par l'Ambassadeur de Turquie à Paris, sa réponse dans laquelle il déclarait notamment : « Le but poursuivi par la Société des Études Hittites et Asianiques nous est d'autant plus sympathique que ses travaux correspondent aux efforts déployés chez nous en vue de contribuer à éclaircir le passé lointain de notre pays et de son peuple... ». L'Ambassadeur était chargé de faire inscrire le Président comme membre bienfaiteur perpétuel et d'effectuer le rachat de sa cotisation à vie.

Peu après le Gazi nous recrutait lui-même l'adhésion de dix-huit nouveaux membres et nous accordait son Haut Patronage.

En février de la même année, après notre première assemblée générale il nous fit exprimer le désir que la Société envisageât de faire des recherches archéologiques en Turquie. Sous les auspices du Ministère de l'Instruction Publique et de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres une campagne fut décidée, et un site choisi, Has Huyuk dans le vilayet de Kirshehir. Lors du passage de la mission à Ankara le Comité d'études historiques de l'association Turk

42

ATATURK

REIA 25
Janv. 39

Odjakları vultut lui faire une réception solennelle ; le Président Moustafa Kemal daigna honorer la réunion de sa présence et devant un nombreux auditoire où se remarquaient plusieurs ministres et M. le comte de Chambrun, Ambassadeur de France, il s'entreint pendant plus d'une heure, avec le chef de la mission, du plus ancien passé de l'Asie Mineure. Il manifesta même l'intention d'aller à Has Huyuk visiter le chantier de fouilles ; la chose n'était guère réalisable à cause de la difficulté des communications ; il ne vint pas, mais il se fit représenter par Teyfik Bey, Secrétaire Général de la Présidence de la République, et par le Dr. Reshit Galip Bey.

L'année suivante, sur son intervention personnelle, le site de Malatya nous fut concédé, et il envoya Yousof Aktahoura Bey, Président de la Société d'Histoire Turque, chercher MM. Cavaignac et Delaporte, lors de leur passage à Stamboul, pour les conduire à Yalova où il était en villégiature.

Par la suite, et jusqu'à ses derniers jours, il continua à s'intéresser à nos travaux, à nous donner des témoignages de sa sympathie agissante.

Fondateur et animateur de la Société d'Histoire Turque dont les recherches archéologiques s'étendent à toutes les époques et dont le deuxième congrès, en 1937, a manifesté la brillante vitalité, Atatürk laisse l'impérissable souvenir d'un chef d'état attentif à intéresser le peuple aux origines les plus lointaines et au développement culturel de son pays, à des traditions encore vivantes dont quelques-unes remontent à plusieurs millénaires.

Ataturk [note biographique] La Rédaction

[Revue Hittite et Asianique](#) Année 1939 [5-34](#) pp. 41-42

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız “Hitit – Arkeoloji” Dergisi

ATATÜRK L'homme qui vient de disparaître, et dont la vie a été un perpétuel combat pour la grandeur de son pays, fut dès les débuts de notre Société un de ses membres les plus dévoués. Atatürk laisse l'impérissable souvenir d'un chef d'état attentif à intéresser le peuple

Ülkesinin yücelmesi için bitmeyen bir mücadele veren ATATÜRK aramızdan ayrıldı. Cemiyetimizin kuruluşundan beri en sadık üyelerinden biriydi. Atatürk, halkın çıkarlarına özen gösteren bir devlet başkanının silinmez hatırasını bırakıyor.

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

1925-1940 Yılları arasında
664 öğrenci Yurt dışına eğitim için
gönderildi

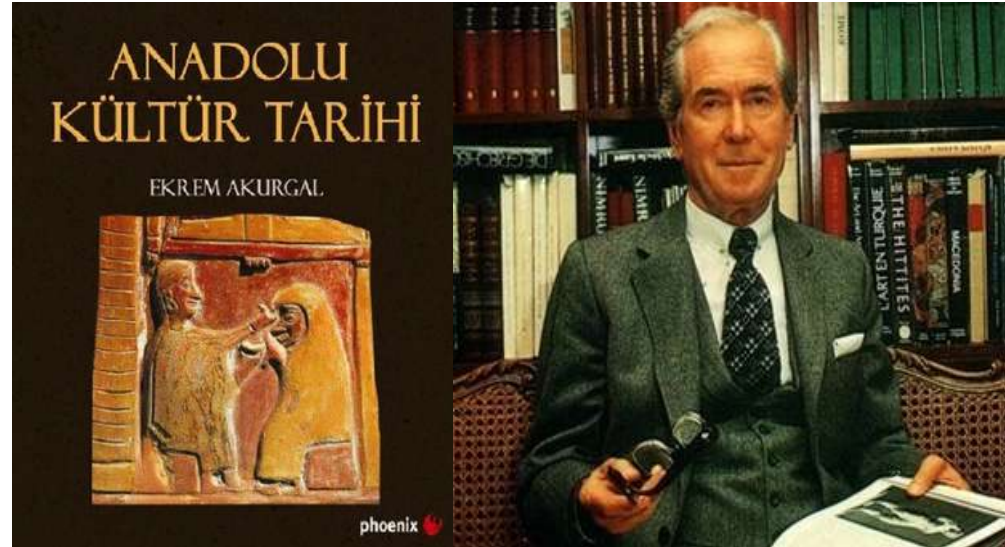
İlk Türk kadın kimyacı
Remziye Hisar
1927 yılında Fransa'da
Sorbonne Üniversitesi'nde.

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

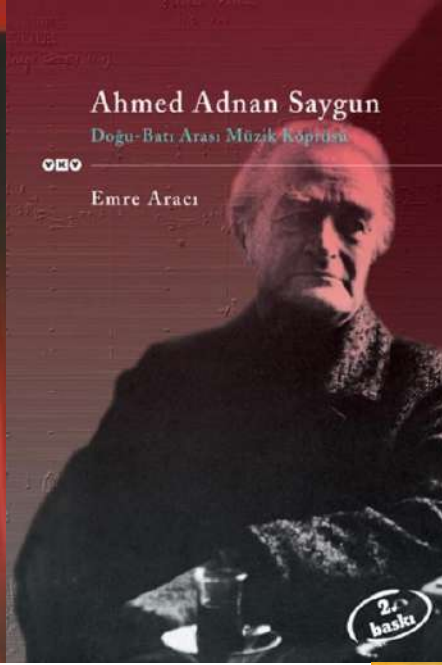
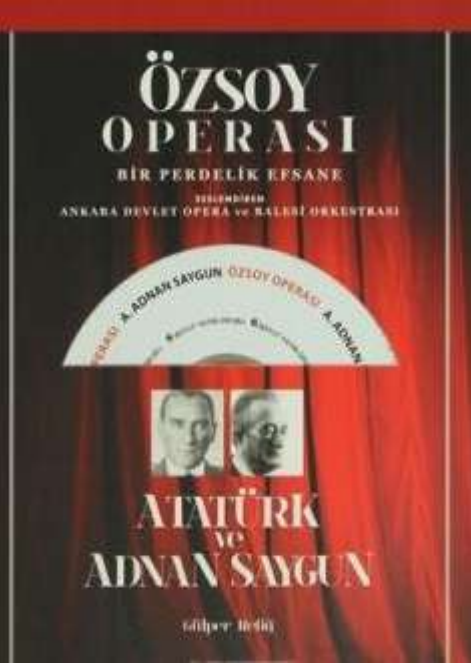

Sorbonne Üniversitesi'nden mezun olan ilk Türk kadını Prof. Dr. Remziye Hisar

“Bir dönem bir Türk lirası'na, 6.5 Registermark alırdık. Öğrenci bursumuz 96 lira idi, yani ayda 650 mark gelirimiz vardı. Bu para o dönemde bize bol bol yetiyordu. Alman öğrenciler ayda 150 markla geçinirlerdi. Bazen Kempinski, Mampe gibi ünlü restoranlara giderdim. İyi giyinirdim. İyi tanınmış ailelerin evlerine davet edilirdim. Berlin'in hep en güzel semtlerinde oturdum... Ekrem Akurgal

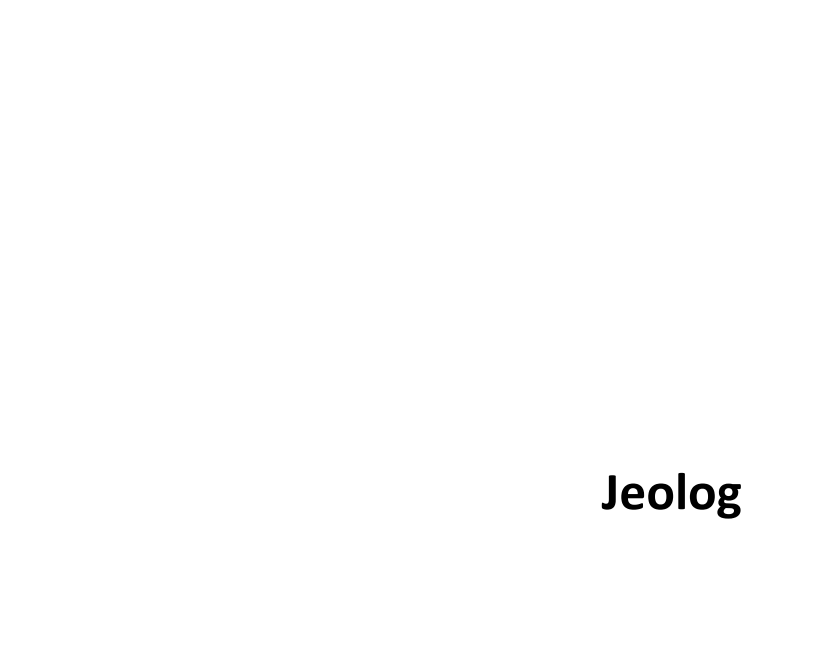

Aslan C. Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Eğitim Bilimleri Alanında Yurt Dışına Öğrenci Gönderilmesi Olgusu (1923-1940). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi. Ankara:2014

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

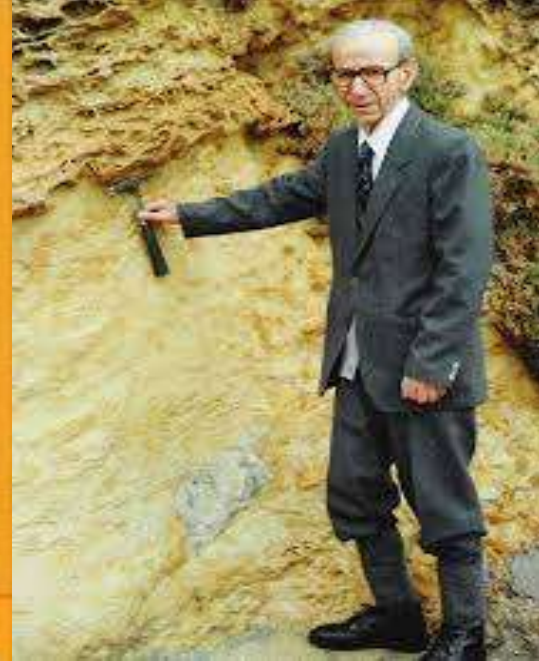
Besteci-Müzişyen

Jeolog

İhsan Ketin

Aslan C. Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Eğitim Bilimleri Alanında Yurt Dışına Öğrenci Gönderilmesi Olgusu (1923-1940). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi. Ankara:2014

CAHİT ARF

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

Cahit Sıtkı
TARANCI

Otuz Beş Yaş

Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,

Gözünün yaşına bakmadan gider.
Şakaklarıma kar mı yağdı ne?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

28 Haziran 1933. Yer; Ankara Erkek Lisesi

Aydın isimli öğrencinin sınavına Gazi M. Kemal girer.

Sınavda başarılı olan Aydın Sayılı okulu bitirir ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Harvard Üniversitesi'nde bilim tarihi okumak üzere ABD'ye gönderildi.

1942 yılında George Sarton'un yönettiği "İslam Dünyasında Bilim Kurumları" başlıklı tezi ile Harvard Üniversitesi'nden doktora derecesi aldı.

Bu doktora, dünyada **Bilim Tarihi** alanında verilen ilk doktora derecesi olarak bilinir

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

*“Sizleri bir kıvılcım olarak
yolluyorum, gür alevler olarak geri
dönmelisiniz.»*
Mustafa Kemal

Okuyunca düşündüklerimden olağanüstü utandım.

“Şimdi gel de gitme, git de çalışma, dön de bu ülke için canını verme .” dedim.

“Düşünün 1923’te o kadar işinin arasında 11 öğrencinin nerede, ne zaman, ne hissettiğini sezebilen, ona göre telgraf çeken bir liderin önderliğinde bu ülke için can verilmez mi?

”Çok başarılı oldum. Ülkeme alev olarak döndüm.

Önce İstanbul Üniversitesi Genel ve Beşeri Fizyoloji Enstitüsü’nü kurdum.

Kürsü başkanı oldum.

Daha sonra ülkenin başbakanlığını yaptım.

Ben kim miyim? Ben sadece iki satırlık bir telgrafın yarattığı bilim adamıyım..

Türkiye

RUSYA

GÜRCÜSTAN

ERMEĞİSTAN

İRAN

İSTANBUL

twitter.com/hayatodais
instagram.com/servetglinhuz

Servet Glinhüz

**"Atatürk, başı dumanlı
doruklarda yüce bir dağ
tepesidir.**

**Siz onun fikirlerine yaklaştıkça o
yükselir ve aranızdaki mesafe
sonsuzla değin aynı kalır.
Devirlerinde büyük gözükten,
zamanla küçülen benzerlerinden
farkı budur ve böyle kalacaktır."**

**Arriba Gazetesi
Portekiz
1938**

